

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
Općina Maglaj
OPĆINSKI NAČELNIK

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Federation of Bosnia and Herzegovina
ZENICA-DOBOJ CANTON
The Municipality of Maglaj
MUNICIPALITY MAYOR

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE OPĆINE MAGLAJ ZA PERIOD 2019. - 2021. GODINA

Maglaj, maj 2018. godine

**Obradivač,
Služba za privredu, finansije/financije
i razvoj poduzetništva**

Na osnovu člana 17. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 08/15, 91/15, 102/15.....), Služba za privredu finansije i razvoj poduzetništva predlaže:

SMJERNICE EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE OPĆINE MAGLAJ ZA PERIOD 2019. - 2021. GODINA

UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine pripremljen je dokument Smjernice i ciljevi fiskalne politike za period 2019.-2021. što ima za cilj projekciju prihoda i primitaka i rashoda i izdataka za pripremu budžeta fiskalne 2021. godine.

Potrebno je napomenuti da je Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva dužna dostaviti Općinskom načelniku Prijedlog smjernica do 15. maja tekuće godine, a Općinski načelnik donijeti iste do 31.maja tekuće godine. Obzirom da od strane Federalnog ministarstva finansija putem kantonalnog ministarstva finansija nisu dostavljene projekcije prihoda po osnovu indirektnih i direktnih poreza, a kako su u toku paralelni procesi u pripremi DOB-a za period 2019.-2021. godina, pri izradi Smjernica Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva koristila je srednjoročne projekcije, godišnje procjene prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka.

Ovaj dokument treba da odražava uticaj svih aktuelnih procesa iz okruženja, sa aspekta mogućih implikacija na fiskalni kapacitet Općine Maglaj, kao i da poboljša koordinaciju između Općinskog načelnika, i budžetskih korisnika za 2019. godinu.

Smjernice pokrivaju sljedeće ključne oblasti:

- Strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike,
- Makroekonomsku poziciju i pretpostavke,
- Osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike ,
- Pretpostavke društvenog i privrednog rvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine
- Projekciju prihoda i primitaka budžeta.

Smjernice i ciljevi fiskalne politike Općine Maglaj za 2019. godinu definišu početna budžetska ograničenja za korisnike budžeta. U 2019. godini primjenom Zakona o porezu na dohodak i Zakona o porezu na dobit, reforma poreznog sistema je na određen način zaokružena, imajući u vidu i sve do sada provedene aktivnosti i donesene propise iz domena indirektnog oporezivanja.

Još jedan bitan cilj Smjernica je da osiguraju realan, sveobuhvatan i konsolidovan okvir planiranja rashoda i izdataka, čime se postiže funkcionalna povezanost provođenja sveukupnih aktivnosti u koncipiranju uravnoteženog okvira prihoda i primitaka i rashoda i izdataka za sve nivoe vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, uključujući budžet Federacije, kantona, općina i vanbudžetskih fondova, shodno odredbama Zakona o budžetima, koje je svakako neophodno posmatrati u najširem kontekstu, odnosno u kontekstu ukupnog fiskalnog kapaciteta.

Služba za privredu, finansije i razvoj poduzetništva predlaže Općinskom načelniku da se:

- usvoji ovaj Dokument kao predviđen prvi korak u procesu pripreme Budžeta za 2019. godinu,

- potvrde predložena ograničenja budžetske potrošnje za 2019. godinu, koja su data u Budžetskim instrukcijama br. 1 za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2019.-2021. (Preliminarni nacrt srednjoročnog budžeta) i rokovima za izradu budžeta Općine Maglaj za 2019 godinu.

Dokumentacionu osnovu za izradu Smjernica i ciljeva fiskalne politike Općine Maglaj za 2019-2021. godinu predstavljaju:

- Dostupni analitički materijali Ministarstva trezora i finansija BiH i Federalnog ministarstva finansija, kao i odgovarajući statistički pokazatelji i informacije,
- Izvršenje Budžeta Općine Maglaj za 2017. godinu,
- Pokazatelji koji se odnose na nivo ostvarenih prihoda i primitaka i aktuelnih pitanja izvršavanja Budžeta u proteklom periodu 2018. Godine,
- Dostupni podaci Privredne komore ZE-DO kantona, Federalnog zavoda za statistiku i Službe za zapošljavanje ZE-DO kantona,
- Publikacije Direkcije za ekonomsko planiranje BiH

Uvažavajući sve gore navedeno, Smjernice sadrže:

- Osnovne makroekonomske pokazatelje Federacije,
- Osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike Federacije,
- Osnovne makroekonomske pokazatelje ZDK
- Pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i slijedeće dvije godine.
- Srateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike i prioriteti Općine Maglaj u razdoblju 2019-2021. godina,
- Osnovni makroekonomski pokazatelji Općine Maglaj
- Procjena prihoda budžeta Općine Maglaj budžetsku i slijedeće dvije godine.

MAKROEKONOMSKI OKVIR FISKALNE POLITIKE

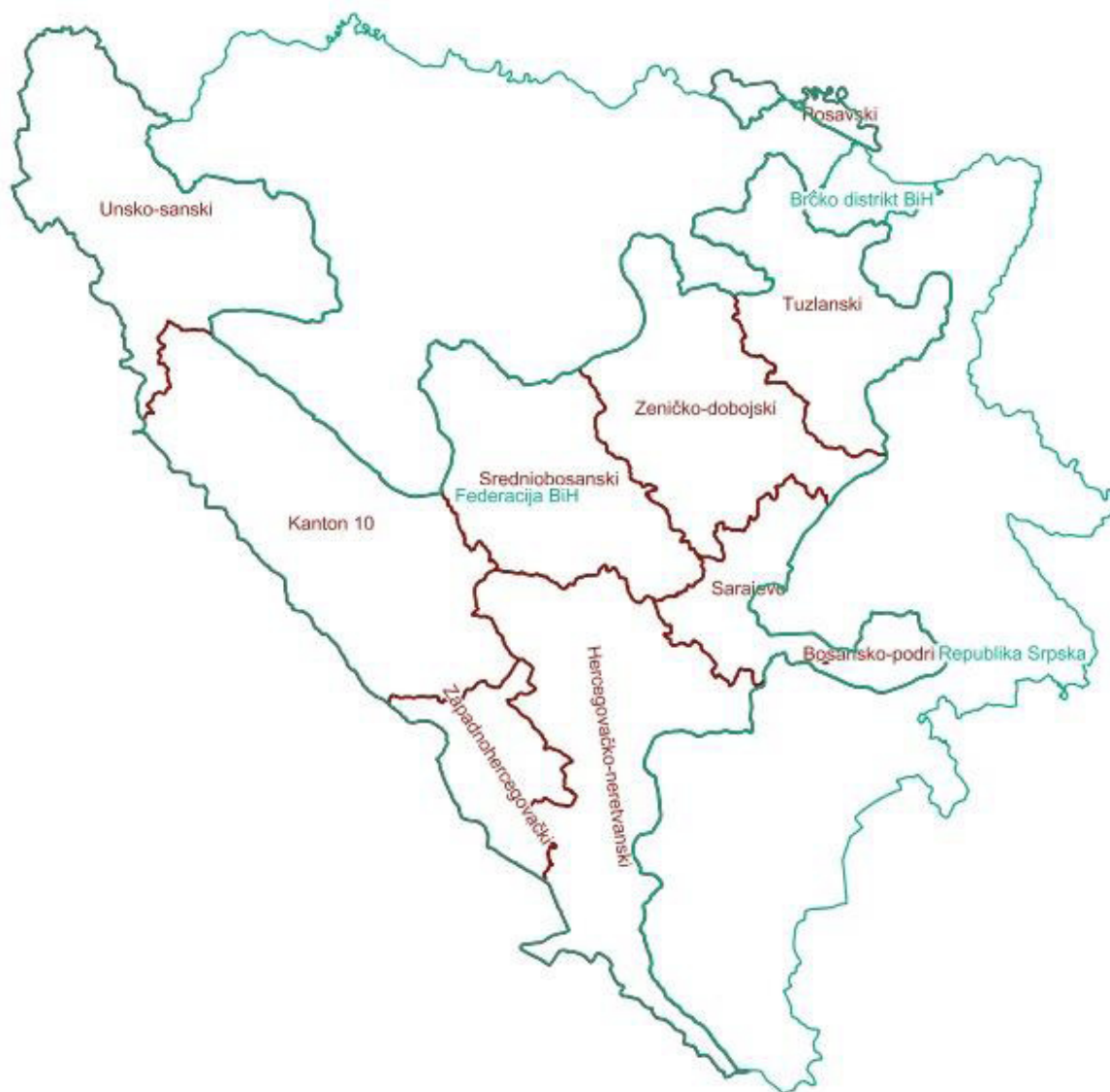
U ovom poglavlju se navode osnovni pokazatelji, po nivoima vlasti, koji su označili 2016. godinu i protekli period počev od 2013. godine.

FEDERACIJA BIH

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI F BIH U 2016. GODINI

Karta Federacije Bosne i Hercegovine sa kantonima

Karta: 1. Karta FBiH sa kantonima

Kantoni Federacije BiH

Unsko - sanski kanton

Posavski kanton

Tuzlanski kanton

Zeničko - dobojski kanton

Bosansko - podrinski kanton

Srednjobosanski kanton

Hercegovačko - neretvanski kanton

Zapadnohercegovački kanton

Kanton

Sarajevo

Kanton 10

Karta Federacije Bosne i Hercegovine sa općinama

Karta: 2. Karta FBiH sa općinama

2016. godina

Osnovni podaci FBiH

Površina u km²: 26.109,7
 Kantoni: 10
 Općine: 79
 Naseljena mjesta: 3.336
 Stanovništvo: 2.206.231
 Prirodni priraštaj: -1.448
 Gustina naseljenosti: 84,5
 Neto plaća u KM: 839

Poreski prihodi u mil. KM: 345
 Poreski prihodi: 156
 P/C u KM:
 Izvoz u mil. KM: 6.260
 Uvoz u mil. KM: 10.925
 Investicije u mil. KM

Sažetak

Strateški ciljevi razvoja Federacije BiH, usmjereni su ka povećanju zaposlenosti, te jačanju konkurentne pozicije privrede, većom produktivnošću rada i nižim troškovima poslovanja, što je pretpostavka za prelazak iz grupe zemalja sa relativno niskim dohotkom u zemlje srednjeg i višeg dohotka.

Strateškim dokumentima na nivou BiH za period 2010. – 2014. godine koje je aktivno podržala Vlada FBiH (Strategija razvoja i Strategija socijalne uključenosti) definisani su sljedeći strateški ciljevi:

Strateški ciljevi

1. Makroekonomska stabilnost
2. Konkurentnost
3. Zapošljavnje
4. Održivi razvoj
5. Euro integracije

6. Socijalna uključenost

U okviru svakog strateškog cilja, utvrđeni su podciljevi i mjere koji su podržani implementacijom strateških dokumenata. U nedostatku nove strategije za naredni četverogodišnji period, imajući u vidu puno učešće Vlade FBiH u donošenju strateških dokumenata BiH, navedeni strateški ciljevi su preuzeti u dokumentu Program rada Vlade FBiH za mandatni period.

U izvještajnoj godini, Vlada FBiH je intenzivno radila na izvršavanju mjera zacrtanim u Programu ekonomskih reformi 2016 – 2018 i Reformskom agendom 2015 – 2018.

U skladu sa navedenim dokumentima, usvojen je novi Zakon o porezu na dobit, čija su rješenja bazirana na zaštiti porezne osnovice umanjnjem poreznih poticaja i uvođenjem novih metoda kod transfernih cijena. Urađeni su prednacrti Zakona o porezu na dohodak i Zakona o doprinosima, sa ciljem izjednačavanja obračuna plata sa RS-om, uključivanjem naknada koje nemaju karakter plaće u poresku osnovu, uz smanjenje stopa oporezivanja.

Važan dio reforme javne uprave u BiH jeste razvoj i jačanje sistema i procedura javne unutrašnje finansijske kontrole (PIFC). Uvođenje PIFC-a je preduslov za prenos upravljanja pretpristupnim fondovima EU. Krajem maja 2016. godine stupio je na snagu Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli (FUK), kojim su utvrđeni jedinstveni kriteriji za uspostavu, funkcionisanje i izvještavanje o finansijskom upravljanju i kontroli za cjelokupan javni sektor u FBiH. Usvajanjem Zakona o FUK zaokružen je zakonski okvir za uspostavu PIFC u FBiH.

Također je utvrđen novi Zakon o bankama, koji treba da doprinese razvoju finansijskog tržišta. Novim Zakonom planiraju se urediti područja koja su se u poslovanju banaka pokazala manjkavim, te podići otpornost pojedine banke, kao i cjelokupnog bankarskog sistema.

Zdravstvenim osiguranjem na nivou Federacije BiH u 2016. godini obuhvaćeno je 1.992.102 osiguranih lica ili 90,61% stanovništva.

Bruto domaći proizvod na nivou BiH bilježi rast u 2016. godini. Prema pokazateljima Agencije za statistiku BiH, procijenjeni BDP proizvodnim pristupom za 2016. godinu nominalno iznosi 29.899 miliona KM i u odnosu na 2015. godinu viši je za 4,6%, dok realni rast iznosi 3,1%.

I u FBiH, u 2016. godini, zabilježen je rast bruto domaćeg proizvoda. Ostvareni nominalni bruto domaći proizvod na nivou FBiH za 2016. godinu iznosi 19.537 mil. KM1. Nominalna stopa rasta iznosi 4,5%, dok je realna stopa rasta 2,9%.

1 Prvi rezultati FZS, Saopštenje 10.1.1

Struktura učešća djelatnosti po standardnoj klasifikaciji u BDP-u FBiH u 2016. godini ista je kao i prethodne godine. Najznačajnije učešće imaju sektor trgovine i prerađivačka industrija u procentu od 14,4%, odnosno 13,2%. Javna uprava i odbrana, te poslovanje nekretninama i dalje zauzimaju značajan udio BDP-a, dok je najmanje učešće sektora administrativnih djelatnosti u procentu od 1,0%.

Obim industrijske proizvodnje bilježi rast u 2016. godini za 2,6%. Detaljnija analiza industrijske proizvodnje pokazuje da je proizvodnja u prerađivačkoj industriji, koja po strukturi ima najveći udio u ukupnoj industriji, bila viša za 2,8% u odnosu na prethodnu godinu. Najveći rast proizvodnje zabilježen je u sektoru rudarstva za 5,7%, te blagi rast u sektoru snabdijevanja električnom energijom i plinom za 0,4%.

Ukupni javni prihodi i primici u FBiH u izvještajnom periodu (konsolidovani podaci budžeta svih nivoa vlasti u FBiH) iznose 8.017 mil KM i u odnosu na prethodnu godinu viši su za 483 mil KM, dok ukupni javni rashodi i izdaci iznose 7.485 mil KM i viši su za 217 mil KM u odnosu na prethodnu godinu. Ostvaren je višak prihoda nad rashodima u iznosu od 532 mil KM. Povećanje javnih prihoda je prvenstveno posljedica rasta prihoda od poreza, naročito od indirektnih poreza.

Primljeni krediti i zajmovi u izvještajnoj godini iznosili su 762 mil KM i podjednako se odnose na primitke od dugoročnog i kratkoročnog zaduživanja. Međutim, otplate kredita i zajmova su iznosile 992 mil. KM, što je više za 230 mil KM u odnosu na primljene kredite i zajmove. Stoga je ukupan rezultat u 2016. godini u javnim financijama Federacije BiH pozitivan sa ostvarenim viškom prihoda nad rashodima u iznosu od 302 mil KM.

Učešće ukupnih javnih rashoda u BDP-u u 2016. godini iznosi 38,3%, što predstavlja poboljšanje u odnosu na prethodnu godinu, kada je učešće iznosilo 38,9%.

U 2016. godini u ukupnom financiranju javne potrošnje, prihodi od indirektnih poreza učestvuju sa 17,7% BDP-a, dok prihodi od direktnih poreza učestvuju sa 22,8% BDP-a.

Prihodi od doprinosa za penziono osiguranje bilježe rast za 4%, prihodi od doprinosa za zdravstveno osiguranje rast za 5%, prihodi od poreza na dohodak su veći za 9%, a prihodi od poreza na dobit za 7,2%.

Ukupni prihodi i primici i primljeni krediti federalnog budžeta iznose 2.373,7 mil. KM i viši su za 4% u odnosu na izvršenje 2015. godine.

Primljeni krediti i zajmovi iznose 563 mil. KM (14% manje u odnosu na prethodnu godinu), dok otplate kredita iznose 886,6 mil. KM što je više za 8,7% nego 2015. godine i što je veoma dobar trend.

Trend izdvajanja za plaće i naknade zaposlenim u javnom sektoru FBiH, kao procenat BDP-a, posljednjih godina je opadajući. U periodu od 2012. – 2015. godine najveća izdvajanja su bila 2012. godine (9,4%), dok su u izvještajnoj godini izdvajanja za plaće i naknade na nivou od 8,5% BDP-a.

Konsolidovani dug u Federaciji BiH sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iznosi (ukupan dug svih nivoa vlasti u FBiH, te javnih preduzeća i ostalih korisnika) 6.523,72 mil. KM, od čega se 80,5%

odnosi na vanjski i 19,5% na unutarnji dug. U odnosu na kraj 2015. godine ukupan dug je niži za 0,2% ili 13,44 mil. KM.

U 2016. godini povećan je i unutrašnji i vanjski dug svih nivoa vlasti u FBiH (Federacije, kantona i lokalnih zajednica). Odnos ukupnog duga prema BDP-u je u periodu 2012. - 2015. godine imao tendenciju rasta, te je sa 31,5% 2012. godine porastao na 35% na kraju 2015. godine. U izvještajnoj godini, odnos ukupnog duga prema BDP-u se smanjio na 34%. Ovaj pad je uzrokovan blagim padom vanjskog duga.

Nakon laganog izlaska iz globalne ekonomske krize, na osnovu prikupljenih statističkih podataka može se reći da su kretanja u bh ekonomiji u 2016. godini imala uzlaznu putanju.

Sveukupno gledano raspoloživi pokazatelji ukazuju na rast ekonomskih aktivnosti, ali politička situacija, odsustvo strukturnih reformi i nedovoljan rast investicija i dalje sprečavaju brži ekonomski rast privrede FBiH.

Tabela 1. Osnovni ekonomski indikatori Federacije BiH

Pregled odabranih makroekonomskih pokazatelja po godinama				
	2013	2014	2015	2016
Stanovništvo u hilj. (proc. prema popisu)	2.219	2.215	2.210	2.206
Poreski prihodi u mil. KM ¹	261,7	282,6	290,6	344,6
Poreski prihodi po stanovniku u KM	112,0	120,9	124,5	156,2
Industrijska proizvodnja - indeks	105,3	100,1	102,2	102,7
Izvoz robe - u 000 KM	5.533.143	5.778.901	6.142.381	6.259.782
Uvoz robe - u 000 KM	9.832.197	10.353.991	10.678.330	10.925.411
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	56,3	55,8	57,5	57,3
Trgovinski bilans u 000 KM (deficit)	-4.299.054	-4.575.090	-4.535.949	-4.665.629
Zaposlenost - prosjek	435.113	443.587	450.121	457.974
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.574.440	1.567.054	1.560.192	1.556.536
Radna snaga - broj	827.055	835.852	839.986	830.181
Stepen zaposlenosti u % ²	27,6	28,3	28,9	29,4
Stepen aktivnosti u % ³	51,5	51,9	52,1	53,3
Nezaposlenost – stanje 31.12.	391.942	392.265	389.865	372.207
Stepen nezaposlenosti u % ⁴	47,4	46,9	46,4	44,8
Plata - prosječna u KM	835	833	830	839
Penzija - prosječna u KM	347	365	366	369
Broj penzionera – stanje 31.12.	388.676	394.900	402.044	409.335
Broj poslovnih subjekata – stanje 31.12.	101.320	101.475	103.066	105.083
Indeks potrošačkih cijena - CPI	99,8	99,3	99,3	98,9
Ostvarene investicije u stalna sredstva u mil. KM ⁵	3.112	3.189	2.817	-
Stepen investiranja ⁶	17,9	17,9	15,1	-

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2017) za stanovništvo - (Federalni zavod za statistiku, 2016)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

¹ Poreski prihodi obuhvataju prihode od poreza (porezi građana i porezi na dohodak), detaljnije objašnjeno na str. 7.

² Stepem zaposlenosti se računa u odnosu na radno sposobno stanovništvo

³ Stepem nezaposlenosti se računa u odnosu na radnu snagu

⁴ Stepem aktivnosti = radna snaga / radno sposobno stanovništvo * 100 (ILO metodologija). Pokazuje

% aktivnosti radne snage na tržištu rada.

⁵ Ostvarene investicije u stalna sredstva = Materijalna st. sr.+ Nematerijalna st. sr.+ Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta.

Investicije FBiH za 2016. godinu biće dostupne u augustu 2017. godine.

⁶ Stepem investiranja predstavlja odnos investicija i GDP-a

1. Nivo razvijenosti

U ovom poglavlju dati su pokazatelji razvijenosti kantona i Federacije BiH, na osnovu kojih su kantoni rangirani u odnosu na prosjek Federacije BiH. Rang razvijenosti kantona urađen je na osnovu aritmetičke sredine 5 pokazatelja – stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika osnovnih i srednjih škola na 1000 stanovnika, odsutno stanovništvo u odnosu na 1991. godinu i poreski prihodi po općinama po glavi stanovnika.

Stepen zaposlenosti utvrđen je na osnovu podataka o broju zaposlenih po općinama u odnosu na procjenu radnosposobnog stanovništva.

Stepen nezaposlenosti utvrđen je na osnovu podataka o broju nezaposlenih po općinama u odnosu na radnu snagu (zaposleni + nezaposleni).

Odsutno stanovništvo utvrđeno je na osnovu procjene ukupnog broja stanovnika u odnosu na popis iz 1991. godine u općinama koje pripadaju Federaciji BiH po Daytonskom sporazumu.

Broj učenika na hiljadu stanovnika utvrđen je na osnovu broja učenika u osnovnim i srednjim školama i procjene ukupnog broja stanovnika.

Poreski prihodi se odnose na poreze građana po općinama po glavi stanovnika i obuhvataju:

714 113 porez na imovinu motornih vozila

714 121 porez na nasljedstva i darove

714 191 ostali porezi na imovinu

716 111 porez na dohodak fizičkih lica od nesamostalne djelatnosti

716 112 porez na dohodak fizičkih lica od samostalne djelatnosti

716 113 porez na dohodak fizičkih lica od imovine i imovinskih prava

716 114 porez na dohodak fizičkih lica od ulaganja kapitala

716 115 porez na dohodak fizičkih lica na dobitke od nagradnih igara i igara na sreću.

Dio indikatora razvoja (stepen zaposlenosti, stepen nezaposlenosti, broj učenika i odsutno stanovništvo) urađen je na osnovu zvaničnih statističkih podataka, a indikator poreskih prihoda po općinama je dobijen na bazi podataka Poreske uprave FBiH.

Tabela 2. Nivo razvijenosti FBiH po kantonima u 2016.

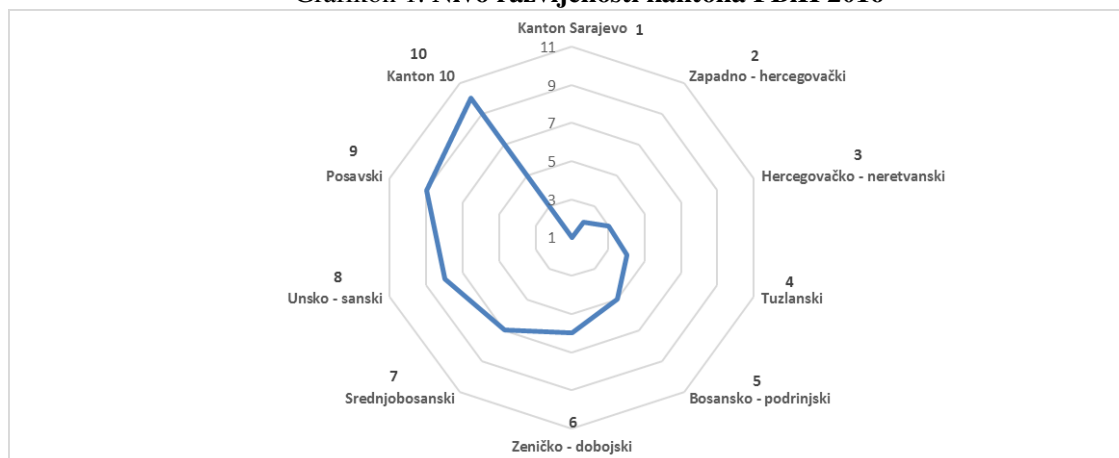
Kanton	Step. zapos. u %	Step. nezap. u %	Broj učen. (oem+erod) na 1000 stan.	Prihodi po glavi stanovnika	Index odsut. stan.	Federacija BiH = 100					Indeks razvijenosti	Rang
						Step. zap.	Step. nez.	Br. učen. na 1000 stan.	Prihodi po glavi stan.	Odsut. stan.		
Kanton Sarajevo	44,0	34,9	124	287	-15,4	149,6	122,2	101	184	123,1	136,0	1
Zapadno – hercegovački	28,4	39,4	127	164	5,6	96,5	112,1	104	105	228,1	129,1	2
Hercegovačko – neretvanski	31,8	40,9	118	202	-18,0	108,0	108,7	96	129	110,0	110,4	3
Tuzlanski	26,7	52,0	123	111	-15,5	90,9	84,1	100	71	122,5	93,7	4
Bosansko – podrinski	40,9	34,3	122	185	-43,2	138,8	123,6	110	85	-16,0	92,9	5
Zeničko-dobojski	28,1	47,9	135	133	-24,7	95,4	93,2	97	60	76,7	92,1	6
Srednjobosanski	24,3	47,1	128	102	-25,7	82,6	94,9	104	66	71,8	83,7	7
Unsko-sanski	17,0	57,4	120	94	-21,3	57,7	71,9	100	118	93,7	76,1	8
Posavski	19,1	46,6	88	113	-33,3	64,8	96,1	71	72	33,8	67,6	9
Kanton 10	16,8	48,0	85	91	-29,2	57,0	92,9	69	59	54,1	66,3	10
FBiH	29,4	44,8	123	156	-20,0	100,0	100,0	100	100	100,0	100	

Izvor: Socioekonomski pokazatelji po općinama 2016

Obrađena podataka: Federalni zavod za programiranje razvoja

Po izračunu indeksa razvijenosti FZZPR-a u 2016. godini na 1. mjestu po rangu razvijenosti je i dalje Kanton Sarajevo dok je na posljednjem 10. mjestu Kanton 10. U odnosu na prošlu godinu većina kantona je zadržala ista mjesta po rangu razvijenosti.

Grafikon 1. Nivo razvijenosti kantona FBiH 2016

Obrada podataka: Federalni zavod za programiranje razvoja

2. Zaposlenost

Na kraju 2016. godine u FBiH je zabilježen blagi rast broja zaposlenih. Ukupan¹prosječan broj zaposlenih u 2016. godini iznosi 457.974, i u odnosu na 2015. godinu se povećao za 7.853 ili 1,7%. Povećanje broja zaposlenih zabilježeno je u svim kantonima, najviše u Srednjobosanskom za 4,5%, Zapadno - hercegovačkom kantonu za 4,1%, Unsko - sansom za 2,9% i Bosansko-podrinjskom za 2,4%, dok je u Hercegovačko-neretvanskom kantonu zabilježen pad broja zaposlenih za 1,2% i u Kantonu 10 za 0,03%.

Prosječan broj zaposlenih po kantonima FBiH u periodu 2012. - 2016. godine daje se u slijedećem tabelarnom pregledu

Tabela 2. Prosječan broj zaposlenih po godinama po kantonima FBiH

Prosjeak zaposlenih	2012	2013	2014	2015	2016	Prosječna stopa rasta za period 2012-2016	Razlika
							2016/2012
Unsko - sanski	31.883	31.883	32.155	31.853	32.778	0,9	1.095
Posavski	5.739	5.800	5.880	5.781	5.809	0,3	70
Tuzlanski	80.787	80.727	81.588	83.427	84.738	1,2	3.989
Zeničko - dobojski	68.849	68.554	69.888	71.079	72.108	1,2	3.457
Bosansko - podrinski	6.038	6.255	6.458	6.558	6.717	2,7	681
Srednjobosanski	38.719	38.975	40.745	41.815	43.474	2,9	4.755
Hercegovačko - neretvanski	45.442	46.712	48.245	48.861	48.088	1,4	2.626
Zapadnohercegovački	16.482	16.205	16.415	17.098	17.794	2,0	1.332
Kanton Sarajevo	126.285	122.862	125.184	128.809	129.031	0,5	2.786
Kanton 10	9.589	9.380	9.489	9.484	9.481	-0,3	-108
Federacija BiH	437.331	435.113	443.587	450.121	457.974	1,2	20.643

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema Anketi o radnoj snazi iz 2016.godine koja je provedena po preporukama i definicijama ILO organizacije i zahtjevima Statističkog ureda EU (EUROSTAT), stepen zaposlenosti u FBiH u 2016. godini iznosi 37,8% (broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo.,

¹ Ukupna zaposlenost na teritoriji FBiH obuhvaća zaposlene u poslovnim subjektima (pravnim osobama), obrtu i slobodnim profesijama, odbrani i policiji. Broj zaposlenih u odbrani (8.000) nije razvrstan po općinama i kantonima.

Stepen zaposlenosti stanovništva na osnovu podataka o zvanično registriranom broju zaposlenih u Federaciji BiH u 2016. godini po EU metodologiji, tačnije po metodologiji Međunarodne organizacije rada (ILO) - broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo, iznosi 29,4 % što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,5 procentnih poena.

Stepen zaposlenosti i stepen aktivnosti stanovništva po kantonima FBiH u 2016. godini daje se u slijedećem pregledu:

	Stepen zaposlenosti		Stepen aktivnosti	
	2015	2016	2015	2016
Unsko - sanski	16,5	17,0	40,5	39,9
Posavski	18,9	19,1	38,8	35,7
Tuzlanski	26,2	26,7	56,8	55,7
Zeničko - dobojski	27,8	28,1	54,5	53,8
Bosansko - podrinjski	39,8	40,8	61,5	62,1
Srednjobosanski	23,2	24,3	45,9	45,9
Hercegovačko - neretvanski	32,1	31,8	54,8	53,8
Zapadnohercegovački	27,2	28,4	45,4	46,9
Kanton Sarajevo	43,2	44,0	67,9	67,6
Kanton 10	16,7	16,8	33,1	32,3
Federacija BiH	28,9	29,4	53,8	53,3

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2016) (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

U strukturi zaposlenih u 2016. godini, najveće učešće čine zaposleni u prerađivačkoj industriji 19,4%, u trgovini 18,0 % i u javnoj upravi 10,5 %.

Najmanje učešće zaposlenih i dalje je u poslovanju nekretninama 0,5%, umjetnosti, zabavi i rekreaciji 1,3% i uslužnim djelatnostima 1,4%.

Najveće povećanje broja zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u poslovanju nekretninama za 18,1% i poljoprivredi, šumarstvu i ribolovu za 11,8%, dok je najviši pad zaposlenih zabilježen u finansijskim djelatnostima i djelatnostima osiguranja za 2,8% i vađenju ruda i kamena za 1,9%.

3. Nezaposlenost

Na kraju 2016. godine u Federaciji BiH broj nezaposlenih lica iznosi 372.207 što je manje za 17.658 ili 4,5% u odnosu na 2015. godinu.

Najviši broj nezaposlenih lica registriran je u Tuzlanskom kantonu (91.693 ili 24,6% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH), u Kantonu Sarajevo (69.163 ili 18,6%) i u Zeničko-dobojskom kantonu (66.202 ili 17,8%). Najmanji broj nezaposlenih osoba registrovan je u Bosansko-podrinjskom kantonu (3.502 ili 0,9% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH).

Povećanje broja nezaposlenih registrirano je jedino u Zapadnohercegovačkom kantonu za 1,6%, dok je najveće smanjenje broja nezaposlenih ostvareno u Posavskom kantonu za 7,2%, Kantonu 10 za 5,8%, Unsko-sanskom za 5,2%, Srednjobosanskom kantonu za 5,1% i Tuzlanskom kantonu za 4,9%.

Stepen registrovane nezaposlenosti FBiH po EU metodologiji, tačnije po metodologiji Međunarodne organizacije rada (ILO) - broj nezaposlenih u odnosu na radnu snagu²) iznosi 44,8% i u odnosu na prethodnu godinu smanjio se za 1,6 procentnih poena.

Prema Anketi o radnoj snazi 2016. koja je provedena po preporukama i definicijama ILO organizacije i zahtjevima Statističkog ureda EU (EUROSTAT) stopa nezaposlenosti u FBiH u 2016. godini iznosi 25,7% (broj nezaposlenih u odnosu na radnu snagu).

Broj nezaposlenih prema administrativnim podacima u kantonima FBiH u periodu 2012.- 2016. daje se u slijedećem pregledu:

Tabela 4. Broj nezaposlenih prema registrovanim podacima po kantonima FBiH

Nezaposleni - stanje 31.12	2012	2013	2014	2015	2016
Unsko - sanski	44.734	46.203	46.341	46.600	44.192
Posavski	5.802	5.586	5.578	5.485	5.070
Tuzlanski	98.289	98.956	98.797	96.429	91.893
Zeničko - dobojski	69.212	70.778	70.462	69.290	66.202
Bosansko - podrinjski	3.637	3.693	3.636	3.570	3.502
Srednjobosanski	40.356	41.711	41.804	40.848	38.748
Hercegovačko - neretvanski	31.363	32.550	33.818	34.453	33.327
Zapadnohercegovački	9.741	10.480	10.974	11.393	11.572
Kanton Sarajevo	73.018	72.493	71.415	72.545	69.163
Kanton 10	8.900	9.492	9.440	9.272	8.738
Federacija BiH	384.852	391.942	392.265	389.865	372.207

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Među nezaposlenim licima u FBiH u 2016. godini, najviše je KV (121.891 ili 32,7%) i NKV (107.470 ili 28,9%) radnika, a najmanje je radnika sa NSS (641 ili 0,2%) i VKV spremom (1.520 ili 0,4%).

Od broja nezaposlenih registriranih lica u FBiH u 2016. godini, 257.247 (69,1%) su stručne osobe, a 114.960 (30,9%) su nestručne osobe.

Među nezaposlenim stručnim licima najviše je osoba sa VKV (47,4%) i VŠS kvalifikacijama (39,5%) dok je među nestručnim licima najviše nezaposlenih osoba sa NKV kvalifikacijama (93,5%).

Među nezaposlenim ženama učešće je nešto drugačije, najviše nezaposlenih stručnih žena je sa SSS kvalifikacijama 45,1% i sa KV kvalifikacijama 38,7%, dok je najmanje nezaposlenih žena sa VKV kvalifikacijama 0,2%.

Smanjenje nezaposlenosti po stepenu stručnog obrazovanja u FBiH zabilježeno je najviše kod osoba sa KV kvalifikacijama za 47,8%, SSS za 19,9% i NKV za 19,5%.

² Radnu snagu čine zaposlene i nezaposlene osobe

4. Industrijska proizvodnja

Prema statističkim podacima u 2016. godini došlo je do rasta ukupne industrijske proizvodnje za 2,6%. Struktura industrijske proizvodnje se nije značajnije promijenila u odnosu na 2015. godinu tako da i dalje najveće učešće ima prerađivačka industrija (68,2%), proizvodnja električne energije (20,8%) i rudarstvo (10,6%).

Ukupnom rastu industrijske proizvodnje u FBiH najviše doprinosi rast ostvaren u području vađenja ruda i kamena za 5,7% i u prerađivačkoj industriji za 2,8%.

Gledano po kantonima, najveći doprinos rastu ukupne industrijske proizvodnje FBiH dao je Bosansko-podrinjski kanton (rast za 15,2%), Kanton 10 (rast za 14,9%), Tuzlanski kanton (rast za 6,6%) i Unsko-sanski kanton (rast za 6,5%).

Rast industrijske proizvodnje po kantonima i rast fizičkog obima industrijske proizvodnje u FBiH u periodu 2013. – 2016. godine daju se u slijedećem pregledu:

Tabela 5. Industrijska proizvodnja po godinama po kantonima FBiH

Kanton	2013 2012	2014 2013	2015 2014	2016 2015
Unsko - sanski	118,7	103,4	100,3	106,5
Posavski	67,7	107,5	101,5	105,8
Tuzlanski	102,7	104,2	99,8	106,6
Zeničko - dobojski	102,0	95,9	101,5	97,9
Bosansko - podrinjski	127,0	117,0	101,8	115,2
Srednjobosanski	123,3	104,9	106,2	104,6
Hercegovačko - neretvanski	115,7	82,5	101,3	96,5
Zapadnohercegovački	85,8	109,5	105,2	104,4
Kanton Sarajevo	99,3	99,2	98,2	97,5
Kanton 10	79,4	95,7	119,4	114,9
Federacija BiH	107,4	100,1	102,2	102,6

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada podataka: Federalni zavod za programiranje razvoja.

5. Plaće

U 2016. godini, u FBiH prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosi 839 KM i viša je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu. Najviša prosječna neto plaća je isplaćena u Kantonu Sarajevo (1.018 KM), a najniža u Srednjobosanskom kantonu (678 KM).

Povećanje prosječne mjesečne plate zabilježeno je u skoro svim kantonima. Najveće povećanje je zabilježeno u Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 4,2%, Posavskom za 2,6% i Zeničko-dobojskom za 1,6%, dok je smanjenje prosječne plaće zabilježeno samo u Kantonu Sarajevo za 0,6%.

U 2016. godini, u FBiH najviša prosječna isplaćena plaća zabilježena je u djelatnosti proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom u iznosu od 1.573 KM, što je više za 1,0% u odnosu na prethodnu godinu. Najniža isplaćena plaća zabilježena je u djelatnostima pružanja

smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) u iznosu od 509 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,4%.

Najveće povećanje plaće u odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je u djelatnostima umjetnosti, zabave i rekreacije za 5,9%, dok je najveće smanjenje plaće zabilježeno u ostalim uslužnim djelatnostima za 1,8%.

6. Penzije

Ukupan broj penzionera u FBiH u decembru 2016. godine iznosi 409.335, što je za 1,8% više nego u prethodnoj godini.

Najviši broj penzionera je zabilježen u Sarajevskom kantonu sa učešćem od 21,5%, a najniži u Posavskom kantonu sa učešćem od 0,9% u ukupnom broju penzionera u Federaciji.

Broj penzionera se povećao u svim kantonima u odnosu na prethodnu godinu, osim u Unsko-sanskom kantonu gdje je zabilježeno smanjenje broja penzionera za 0,5%. Najviše povećanje broja penzionera zabilježeno je u Zapadno – hercegovačkom kantonu za 2,2%, a najmanje povećanje u Bosansko – podrinjskom kantonu za 0,7%.

Prosječna isplaćena penzija u FBiH u decembru 2016. godine iznosi 369 KM, što je više za 0,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Najniža isplaćena penzija iznosi 326,17 KM, a zajamčena 434,90 KM.

Najviša isplaćena penzija u decembru 2016. godine iznosi 2.174,48 KM.

Za penzije koje se finansiraju iz proračuna Federacije BiH koeficijent za obračun i isplatu penzija za decembar 2016. godine iznosi 1,485. Za sve ostale penzije koeficijent za obračun i isplatu penzija za decembar 2016. godine iznosi 1,816.

7. Indeks potrošačkih cijena - CPI

Od 2006. godine u BiH se izračunava i prati indeks potrošačkih cijena (CPI) što, u skladu sa međunarodnim standardima, predstavlja opće priznatu mjeru inflacije. Stoga je prestalo praćenje cijena na malo i troškova života.

Pored toga, indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plaća i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Također se ovaj indeks koristi i za očuvanje vrijednosti kod ugovora s indeksnim klauzulama, omogućava upoređivanje stope inflacije s drugim zemljama, upoređivanje kretanja cijena unutar zemlje između pojedinih regiona, te služi kao osnov za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa.

Indeks potrošačkih cijena odražava kretanje cijena roba i usluga koje kupuju potrošači. On poredi cijenu nepromjenjene korpe dobara i usluga u tekućoj godini sa cijenama dobara u baznoj godini.

Indeks potrošačkih cijena u FBiH u 2016. godini iznosi 98,9. U odnosu na 2015. godinu pao je za 0,4 procent poena što znači da je i ove godine zabilježena deflacija u procentu od 1,1%.

Analizom potrošačkih cijena u FBiH može se zaključiti da je najveći rast cijena registrovan kod cijena alkoholnih pića i duhana (7,8%) i obrazovanja (1,9%) dok je najveći pad cijena zabilježen u odjeći i obući (7,0%) i u prijevozu (4,4%). Indeks potrošačkih cijena u 2016. godini zadržao je sličnu strukturu kao i 2015. godine bez velikih promjena, a na kretanje ukupnih cijena najviše su uticali hrana i bezalkoholna pića (33,0%), prijevoz (12,4%) i stanovanje, voda, gas i drugi energenti (12,2%).

8. Izvoz

U 2016. godini u Federaciji BiH ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 6.260 mil. KM što je za 1,9% više u odnosu na izvoz u 2015. godini. Najveće učešće u izvozu Federacije BiH ima Zeničko – dobojski kanton sa 25,3%, dok najmanje učešće ima Kanton 10 sa 1,5%.

Povećanje izvoza zabilježeno je u skoro svim kantonima FBiH, najviše u Kantonu 10 za 12,1% i Hercegovačko-neretvanskom kantonu za 11,0%, dok je u Zapadno-hercegovačkom kantonu ostvareno značajno smanjenje izvoza za 19,2% i u Zeničko-dobojskom kantonu za 2,9%.

9. Uvoz

U 2016. godini u Federaciji BiH ostvaren je uvoz u ukupnom iznosu od 10.925 mil. KM što je za 2,3% više u odnosu na 2015. godinu. Najveće učešće u uvozu Federacije BiH ima Sarajevski kanton sa 33,6% i Zeničko-dobojski kanton sa 15,1%, dok najmanje učešće ima Bosansko-podrinjski kanton sa svega 0,8%.

Povećanje uvoza zabilježeno je u svim kantonima FBiH, najviše u Posavskom za 17,0% i Unsko-sanskom kantonu za 15,8%, dok je u jedino u Zapadno-hercegovačkom kantonu ostvareno smanjenje uvoza u odnosu na prethodnu godinu za 3,5%.

10. Pokrivenost uvoza izvozom

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom u FBiH u 2016. godini iznosi 57,3 % i niži je za 0,2 procentnih poena u odnosu na 2015. godinu kada je pokrivenost iznosila 57,5%.

Učešće Federacije BiH u ukupnom izvozu BiH za 2016. godinu iznosilo je 66,5% što je niže za 1,9 procentnih poena u odnosu na prethodnu godinu, a u ukupnom uvozu 67,7% ili više za 0,3 procentnih poena u odnosu na 2015. godinu.

Trgovinski deficit Federacije BiH u 2016. godini ostvaren je u iznosu od 4.783 mil. KM i bilježi znatno povećanje za 2,9 % u odnosu na vanjskotrgovinski deficit u prošloj godini.

Povećanje deficita zabilježeno je u svim kantonima FBiH pri čemu je ove godine najveći rast trgovinskog deficita zabilježen u Zeničko-dobojskom kantonu za 558,7% (prošle godine Zeničko-dobojski kanton je imao suficit) i Tuzlanskom kantonu za 20,7%, dok je suficit ove godine zabilježen samo u Bosansko-podrinjskom kantonu (62 mil. KM).

Učešće trgovinskog deficita u BDP-u FBiH u 2016. godini iznosi 24,4%, što predstavlja povećanje za 0,1 procentni poen u odnosu na prethodnu godinu, kad je učešće deficita u BDP-u iznosilo 24,3%.

11. Poreski prihodi

Prema podacima Porezne uprave FBiH, u 2016. godini u Federaciji BiH, poreski prihodi kantona (porezi građana i porez na dohodak) iznose 344.606 hilj. KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 18,6 % (prihodi u 2015. godini su iznosili 290.659 hilj. KM). Poreski prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) u FBiH iznose 156 KM i viši su za 18,7 % u odnosu na prethodnu godinu.

Najviši poreski prihodi ostvareni su u Kantonu Sarajevo u iznosu od 120 mil. KM, a najniži u Posavskom kantonu u iznosu od 5 mil. KM.

Najveće povećanje poreskih prihoda u FBiH u odnosu na prošlu godinu zabilježeno je u Posavskom kantonu za 87,62%, dok je najmanje povećanje zabilježeno u Zeničko-dobojskom kantonu za 13,0%.

Najviši poreski prihodi/PC (per capita) ostvareni su u Kantonu Sarajevo u iznosu od 287 KM, a najniži u Kantonu 10 u iznosu od 91 KM po glavi stanovnika.

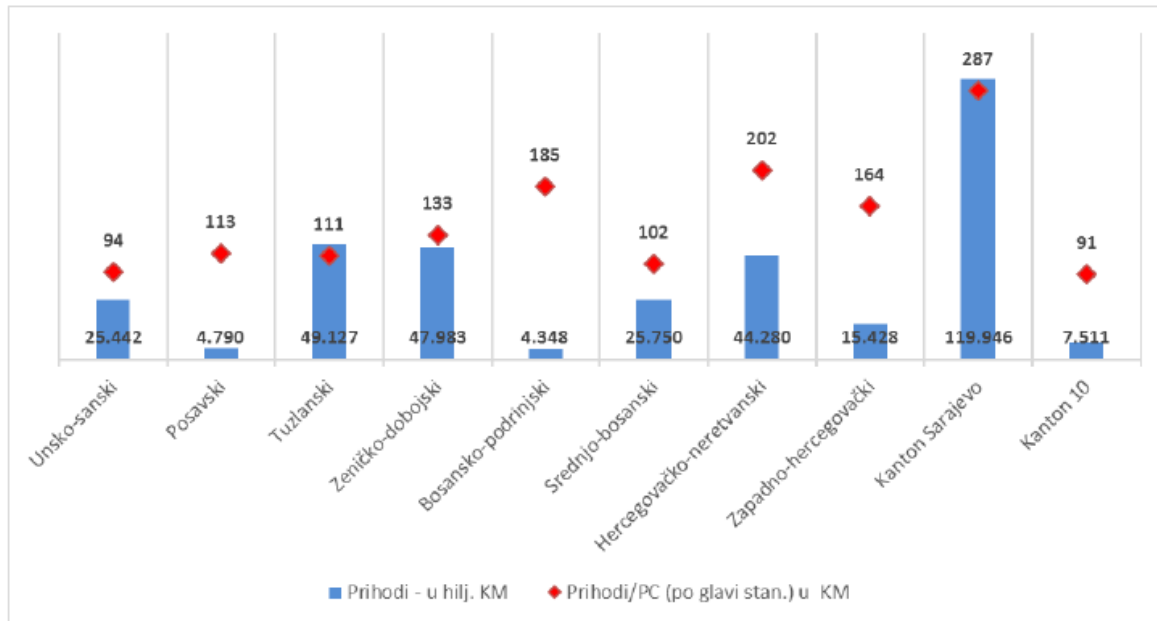
Izvor: (Porezna uprava Federacije BiH, 2017)

Tabela 8. Poreski prihodi po kantonima FBiH 2016

Kanton	Stanovništvo (prisutno)	Prihodi u hilj. KM	Prihodi/PC u KM (po glavi stan.)	Prihodi/PC u KM (po glavi stan.) FBiH = 100
Unsko - sanski	271.209	25.442	94	60,1
Posavski	42.452	4.790	113	72,2
Tuzlanski	443.053	49.127	111	71,0
Zeničko - dobojski	361.031	47.983	133	85,1
Bosansko - podrinski	23.518	4.348	185	118,4
Srednjobosanski	251.973	25.750	102	65,4
Hercegovačko - neretvanski	219.395	44.280	202	129,2
Zapadno - hercegovački	93.989	15.428	164	105,1
Kanton Sarajevo	417.498	119.946	287	183,9
Kanton 10	82.113	7.511	91	58,6
Federacija BiH	2.206.231	344.606	156	100,0

Izvor: (Porezna uprava Federacije BiH, 2017), za stanovništvo - (Federalni zavod za statistiku, 2016)

Grafikon 7. Poreski prihodi po kantonima FBiH 2016

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON

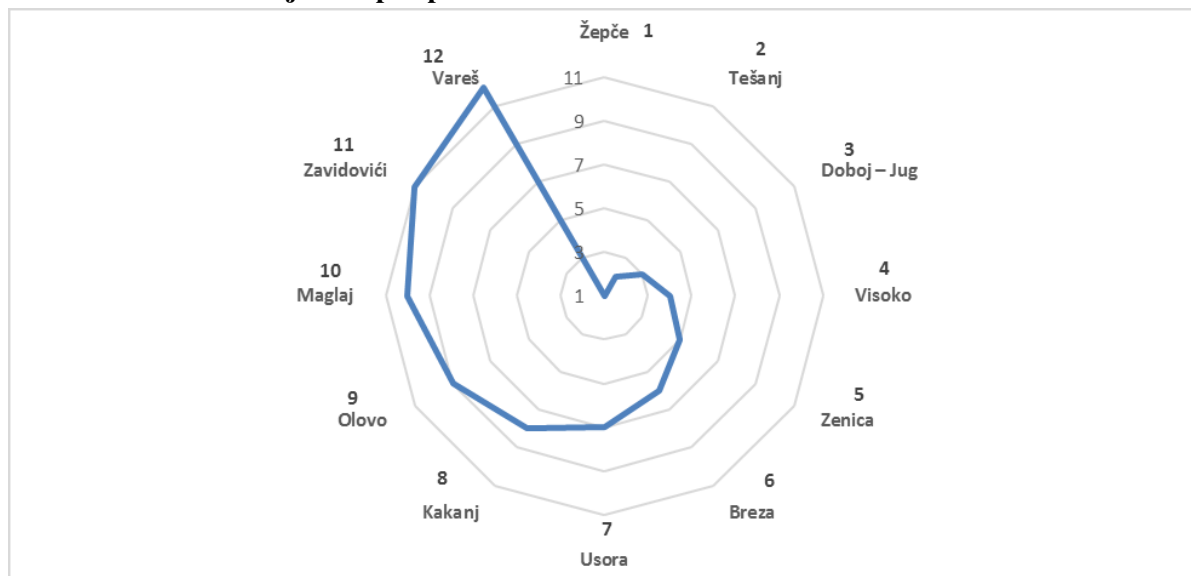
2016. godina

Osnovni podaci	
Površina u km ² :	3.343,3
Općine:	12
Naseljena mjesta:	619
Stanovništvo:	361.031
Prirodni priraštaj:	79
Gustina naseljenosti:	108,0
Neto plaća u KM:	730
Poreski prihodi u mil. KM:	48
Poreski prihodi P/C u KM	133
Izvoz u mil. KM	1.582
Uvoz u mil. KM	1.648
Investicije u mil. KM	-

MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI U ZENIČKO-DOBOJSKOM KANTONU U 2015. GODINI

Po izračunu indeksa razvijenosti FZZPR-a u 2016. godini na 1. mjestu po rangu razvijenosti unutar Zeničko-dobojskog kantona je općina Žepče, dok je na posljednjem mjestu općina Vareš

Grafikon 32. Nivo razvijenosti po općinama ZDK 2016

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja
Objašnjenje stavki koje ulaze u izračun nivoa razvijenosti
pogledati na strani 7.

Prema podacima Porezne uprave FBiH, u 2016. godini u Federaciji BiH, poreski prihodi kantona (porezi građana i porez na dohodak) iznose 344.606 hilj. KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 18,6 % (prihodi u 2015. godini su iznosili 290.659 hilj. KM). Poreski prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) u FBiH iznose 156 KM i viši su za 18,7 % u odnosu na prethodnu godinu.

U Zeničko - dobojskom kantonu u 2016. godini ostvareni su poreski prihodi u iznosu od 48 mil. KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 8,8%.

Najviši poreski prihodi ostvareni su u Zenici u iznosu od 19,4 mil. KM, a najniži u općini Doboj-Jug u iznosu od 641 hilj. KM.

Poreski prihodi po glavi stanovnika (prisutni broj stanovnika) u Zeničko dobojskom kantonu iznose 133 KM, što je u odnosu na prošlu godinu više za 9,0% i što je 85,1% u odnosu na prosjek FBiH.

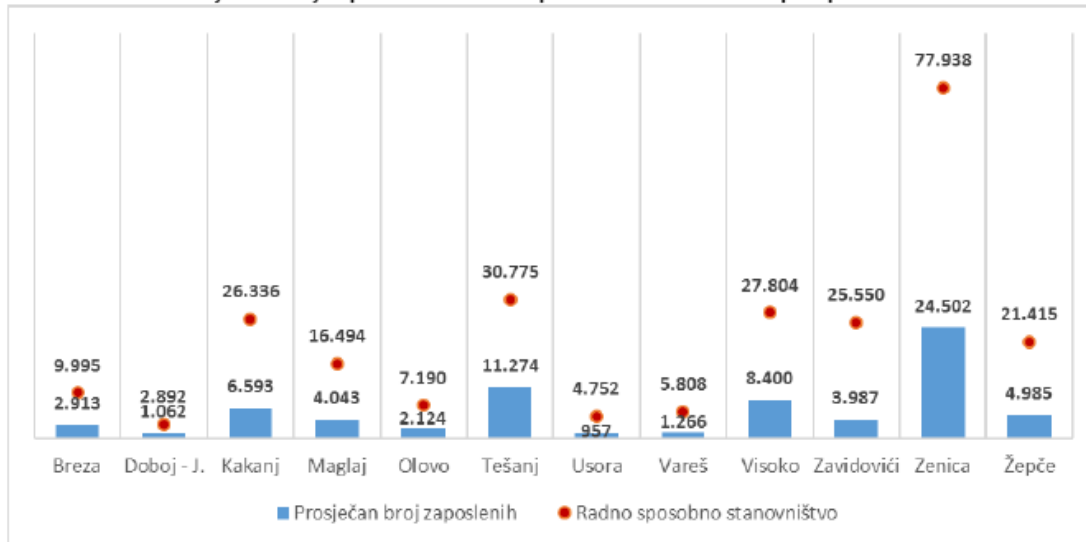
Najviši poreski prihodi po glavi stanovnika ostvareni su u Zenici u iznosu od 176 KM, a najniži u općini Zavidovići u iznosu od 74 KM.

Povećanje broja zaposlenih zabilježeno je u većini općina, najviše u Žepču za 14,9%, Maglaju za 11,2% i Olovu za 8,2%, dok je najveći pad broja zaposlenih zabilježen u Varešu za 3,4% i Zenici za 1,4% u odnosu na prethodnu godinu.

U 2016. godini u FBiH ostvaren je prosječan broj zaposlenih u iznosu od 457.974, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1,7% ili 7.853 zaposlena lica. U ZDK broj zaposlenih iznosi 72.106 što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.027 ili 1,4%. Broj zaposlenih u ZDK učestvuje u ukupnom broju zaposlenih u FBiH sa 15,7%.

Povećanje broja zaposlenih zabilježeno je u većini općina, najviše u Usori za 26,1%, Olovu za 10,9% i Doboju-Jugu za 6,2% dok je najveći pad broja zaposlenih zabilježen u Žepču za 5,2% i Kaknju za 2,0%.

Grafikon 33. Prosječan broj zaposlenih i radno sposobno stanovništvo po općinama ZDK 2016

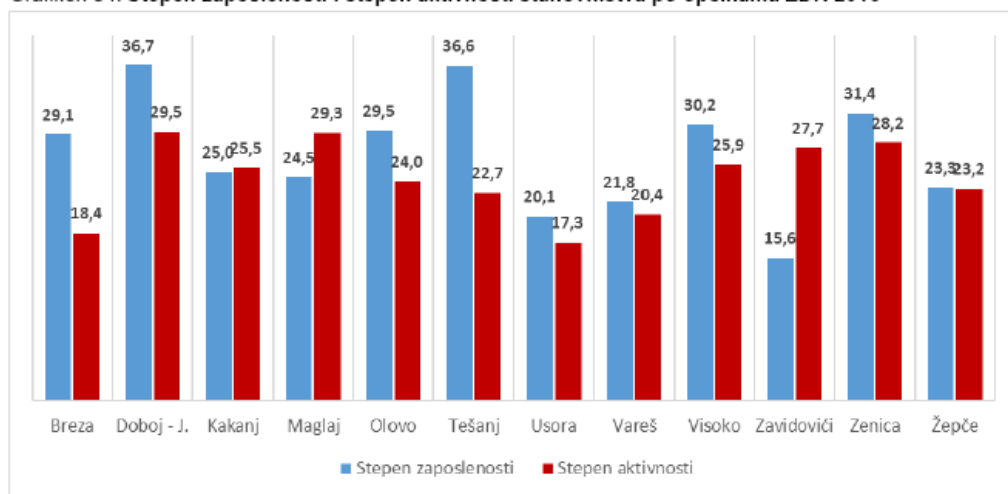

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2016) (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Stepen registrovane zaposlenosti u ZDK po EU metodologiji, tačnije po metodologiji Međunarodne organizacije rada (ILO) - broj zaposlenih u odnosu na radno sposobno stanovništvo, iznosi 28,1 % što je u odnosu na prethodnu godinu više za 0,5 procentnih poena (stepen zaposlenosti u FBiH iznosi 29,4%).

Grafikon 34. Stepenn zaposlenosti i stepenn aktivnosti stanovništva po općinama ZDK 2016

Obrazloženje stavki koje ulaze u izračun stepena zaposlenosti i stepena aktivnosti pogledati na strani 6.

Registrovani broj nezaposlenih u FBiH sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iznosi 372.207 što je manje za 4,5% u odnosu na 2015. godinu. Registrovana nezaposlenost u ZDK u decembru 2016. godine iznosi 66.202 lica koja traže zaposlenje, što je manje za 3.088 ili 4,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Broj nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih u FBiH iznosi 17,8%.

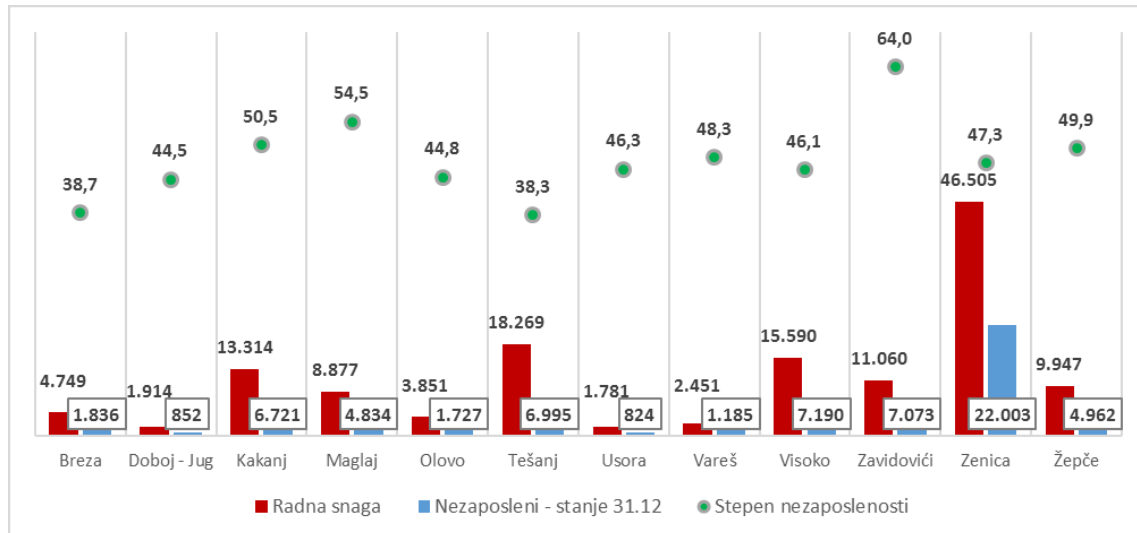
Najveći broj nezaposlenih lica registriran je u općinama Zenica (5,9% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH) i Visoko (1,9%), dok je najmanji broj nezaposlenih osoba registrovan u općinama Doboj - Jug (0,2%) i Usora (0,2% od ukupnog broja nezaposlenih u FBiH).

Smanjenje broja nezaposlenih registrirano je u svim općinama ZDK, a najviše općinama Doboj-Jug za 12,0% i Usori za 11,9%, a najmanje u Žepču za 1,0%.

Stepen nezaposlenosti, prema registrovanim podacima, u odnosu na radnu snagu u FBiH u 2016. godini iznosi 44,8%, a u ZDK 47,9%.

Stepen nezaposlenosti prema registrovanim podacima, radna snaga i broj nezaposlenih po općinama u ZDK u 2016. godini daju se u slijedećem pregledu:

Grafikon 35. Stepen nezaposlenosti radna snaga i broj nezaposlenih po općinama ZDK 2016

Objasnenje stavki koje ulaze u izračun stepena nezaposlenosti pogledati na strani 10.

U 2016. godini u FBiH ostvaren je rast fizičkog obima industrijske proizvodnje po stopi od 2,6%, dok je u Zeničko-dobojskom kantonu ostvaren pad fizičkog obima industrijske proizvodnje po stopi od 2,1%. Najveći doprinos padu fizičkog obima industrijske proizvodnje ovog kantona ima proizvodnja proizvoda za široku potrošnju (pad za 20,7%).

Tabela 18. Indeksi industrijske proizvodnja prema GIG, KD BiH 2010 ZDK 2016

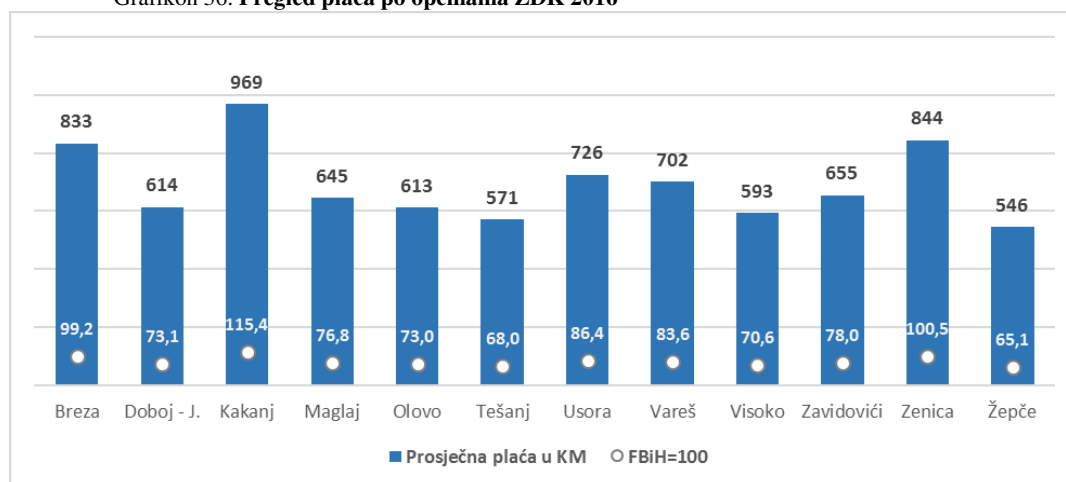
	2016/2015	
	Federacija BiH	Zeničko - dobojski
INDUSTRIJA - UKUPNO	102,6	97,9
PREMA GLAVNIM INDUSTRIJSKIM GRUPACIJAMA		
Intermedijarni proizvodi	102,3	93,9
Energija	102,3	102,4
Kapitalni proizvodi	103,4	89,5
Trajni proizvodi za široku potrošnju	117,1	79,3
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	101,7	100,9
PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA KD-a		
Vađenje ruda i kamena	105,7	103,7
Prerađivačka industrija	102,8	96,3
Proizvodnja i snabdijevanje/opskrba električnom energijom i plinom	100,4	102,4

Obrazloženje stavki pogledati na strani 13.

U 2016. godini u FBiH prosječna mjesečna isplaćena neto plaća iznosila je 839 KM i visa je za 1,1% u odnosu na prethodnu godinu. U ZDK prosječna plaća iznosi 730 KM što je više za 1,6% u odnosu na 2015. godinu i što je 86,5% u odnosu na prosjek FBiH.

Povećanje prosječne mjesečne plaće zabilježeno je u većini općina ZDK, najviše u općini Doboj-Jug za 10,5% i Visoko za 8,5%, dok je najveće smanjenje zabilježeno u općinama Vareš i Kakanj za 0,9%, i Breza 0,3%.

Grafikon 36. Pregled plaća po općinama ZDK 2016

Izvor: (Federalni zavod za statistiku, 2017) .Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Ukupan broj penzionera u FBiH u decembru 2016. godine iznosi 409.335, što je za 1,8% više nego u istom periodu prethodne godine.

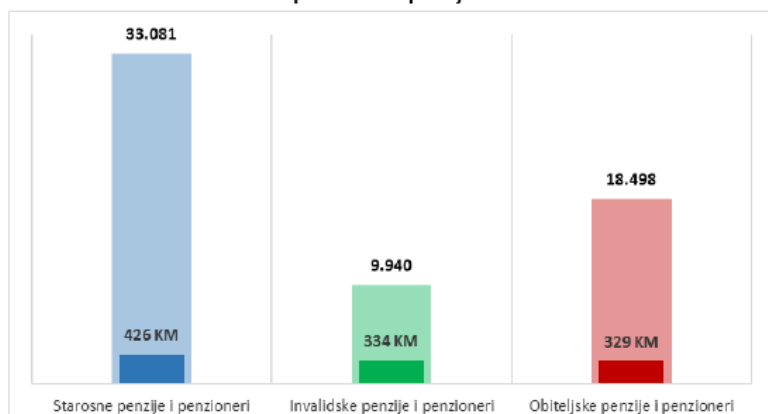
U ZDK broj penzionera u decembru 2016. godine iznosi 61.519 što je za 1,5% više u odnosu na prethodnu godinu, sa učešćem od 15,0% u odnosu na ukupan broj penzionera u FBiH. Broj penzionera se povećao u svim općinama ZDK, a najviše u Zenici za 5,3% i Visokom za 1,8%.

Prosječna isplaćena penzija u decembru 2016. godine u FBiH iznosi 369 KM, što je više za 0,8 %, dok u ZDK prosječna isplaćena penzija iznosi 382 KM što je više za 0,9% u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prosječne isplaćene penzije zabilježeno je u skoro svim općinama ZDK, najviše u Kakanju za 2,0%, a jedino smanjenje zabilježeno je u Usori za 0,1%.

Tabela 19. Broj penzionera i iznos penzija po općinama ZDK 2016

Općine	Broj penzionera	Ukupan iznos isplaćenih penzija/mirovina	Prosječna penzija/mirovina u KM
Breza	2.910	1.166.533	400,9
Doboj - Jug	942	314.297	333,6
Kakanj	5.961	2.528.836	424,2
Maglaj	3.353	1.159.142	345,7
Olovo	2.034	740.590	364,1
Tešanj	5.077	1.723.734	339,5
Usora	460	150.158	326,4
Vareš	2.067	771.059	373,0
Visoko	7.466	2.886.956	386,7
Zavidovići	5.594	1.926.594	344,4
Zenica	21.698	8.762.307	403,8
Žepče	3.957	1.382.117	349,3
Zeničko - dobojski	61.519	23.512.322	382,2
Federacija BiH	345.629	137.713.967	398,4
UKUPNO PIO FBiH	409.335	151.016.660	368,9

Grafikon 37. Vrste penzionera i penzija u ZDK 2016

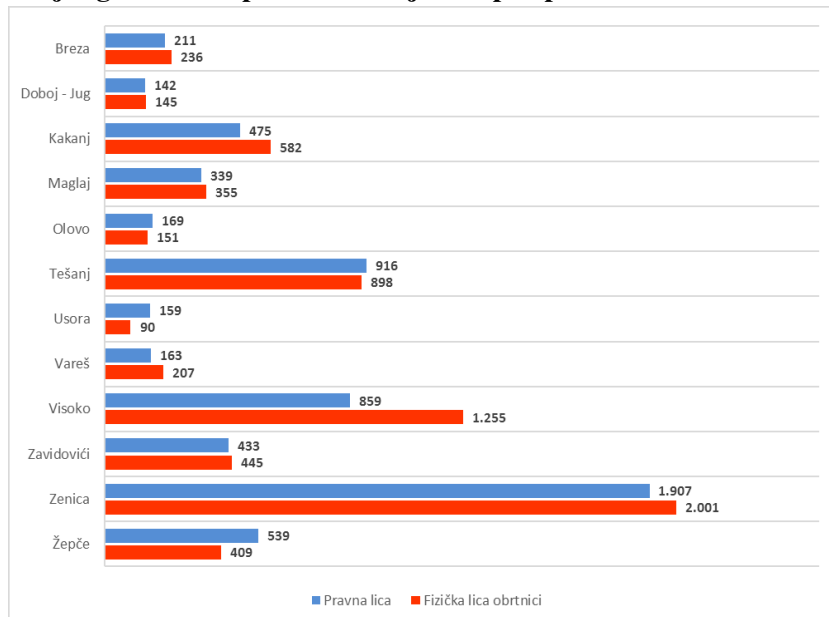
Izvor podataka: (Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, 2016)
 Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

Prema statističkim podacima ukupan broj poslovnih subjekata u FBiH na dan 31.12.2016. godine iznosio je 105.083, što je više za 2,0 % u odnosu na prethodnu godinu. Ukupan broj poslovnih subjekata u ZDK iznosi 13.086 i viši je za 750 ili 6,1% u odnosu na prethodnu godinu. Broj poslovnih subjekata u USK učestvuje u ukupnom broju poslovnih subjekata u Federaciji BiH sa 12,5%.

Registрован broj pravnih lica u 2016. godini u FBiH iznosio je 55.487, što je više za 3,8% u odnosu na prethodnu godinu, dok u ZDK broj registrovanih pravnih lica iznosi 6.312, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 176 ili 2,9%. Broj registrovanih pravnih osoba u ZDK učestvuje u ukupnom broju registrovanih pravnih osoba u Federaciji BiH sa 11,4%.

Broj registrovanih fizičkih lica – obrtnika u FBiH sa stanjem na dan 31.12.2016. godine iznosi 49.596, što je manje za 0,1% u odnosu na prethodnu godinu. U ZDK broj registrovanih obrtnika iznosi 6.774 što je više za 574 ili 13,7% u odnosu na 2015. godinu. Broj registrovanih fizičkih lica-obrtnika u ZDK učestvuje u ukupnom broju registrovanih fizičkih lica - obrtnika u Federaciji BiH sa Grafikon 34.

Broj registrovanih poslovnih subjekata po općinama ZDK 2016

Izvor podataka: (Federalni zavod za statistiku, 2017)

Obrada: Federalni zavod za programiranje razvoja

U 2016. godini u Federaciji BiH ostvaren je izvoz u ukupnom iznosu od 6.260 mil. KM što je za 1,9% više u odnosu na izvoz u 2015. godini. U ZDK izvoz iznosi 1.582 mil. KM što je za 2,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Izvoz ZDK-a učestvuje u ukupnom izvozu FBiH sa 25,3%.

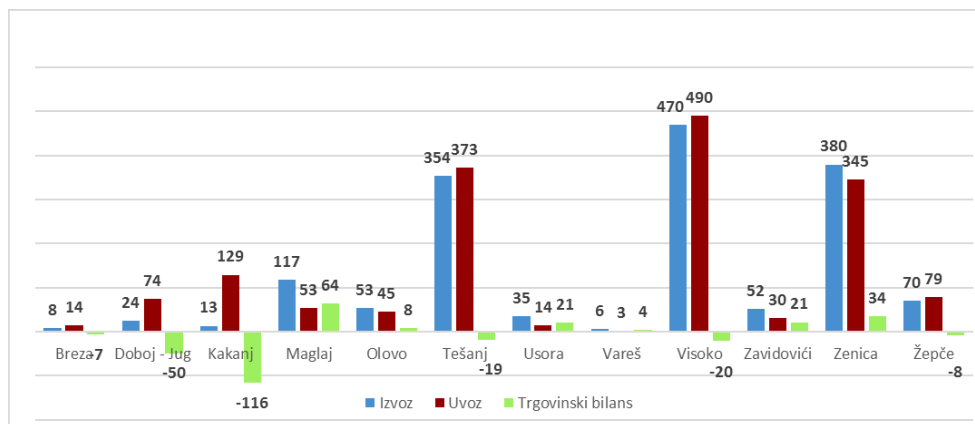
Povećanje izvoza zabilježeno je u većini općina ZDK, a najviše u Usori za 74,9%, Doboj – Jug za 50,4% i Olovu za 179% dok je najveće smanjenje izvoza zabilježeno u općinama Žepče za 30,8%, i Maglaj za 25,4%.

U 2016. godini u Federaciji BiH ostvaren je uvoz u ukupnom iznosu od 10.925 mil. KM što je za 2,3% više u odnosu na 2015. godinu. U ZDK uvoz iznosi 1.648 mil. KM što je za 2,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Uvoz ZDK-a učestvuje u ukupnom uvozu FBiH sa 15,1%.

Povećanje uvoza zabilježeno je u većini općina ZDK, najviše u općini Doboj-Jug za 28,2% i Kakanj za 23,9%, dok je najviše smanjenje uvoza zabilježeno u Zenici za 2,5% i Maglaju za 1,4%.

Procenat pokrivenosti uvoza izvozom u 2016. godini u FBiH iznosi 57,3 %, a u ZDK 96,0%. **Grafikon**

35. Izvoz, uvoz i trgovinski bilans roba po općinama ZDK 2016

Izvor: (Uprava za indirektno oporezivanje, 2017) Obrada:

Federalni zavod za programiranje razvoja

Tabela 20. Osnovni indikatori razvoja FBiH i Zeničko – dobojskog kantona						
Elementi	Federacija BiH		Zeničko - dobojski kanton		Učešće kantona u FBiH	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Površina u km ²	26.111	26.111	3.343	3.343	12,8	12,8
Stanovništvo u hilj. (proc. prema popisu)	2.209	2.206	362	361	16,4	16,4
Poreski prihodi u mil. KM	290,6	344,6	44	48	15,1	13,9
Poreski prihodi po stanovniku u KM	124,5	156,2	122	133	98,0	85,1
Industrijska proizvodnja - indeks	102,2	102,6	101,5	97,9	-	-
Izvoz robe - u 000 KM	6.142.381	6.259.782	1.629.457	1.582.287	26,5	25,3
Uvoz robe - u 000 KM	10.678.330	10.925.411	1.615.032	1.648.457	15,1	15,1
Pokrivenosti uvoza izvozom u %	57,5	57,3	100,9	96,0	-	-
Trgovinski bilans u mil. KM (deficit)	-4.535.949	-4.665.629	14.425	-66.171	-0,3	1,4
Zaposlenost - prosjek	450.121	457.974	71.079	72.106	15,8	15,7
Radno sposobno stanovništvo (15-64)	1.560.192	1.556.536	257.773	256.949	16,5	16,5
Radna snaga - broj	839.986	830.181	140.369	138.308	16,7	16,7
Stepen registrovane zaposlenosti u %	28,9	29,4	27,6	28,1	-	-
Stepen aktivnosti u %	53,8	53,3	54,5	53,8	-	-
Nezaposlenost – broj sa stanjem 31.12.	389.865	372.207	69.290	66.202	17,8	17,8
Stepen registrovane nezaposlenosti u %	46,4	44,8	49,4	47,9	-	-
Plata - prosječna u KM	830	839	718	730	86,5	87,0
Penzija - prosječna u KM	366	369	379	382	103,5	103,5
Broj penzionera – broj sa stanjem 31.12.	402.044	409.335	60.623	61.519	15,1	15,0
Broj poslovnih subjekata – broj sa stanjem 31.12.	103.066	105.083	12.336	13.086	12,0	12,5
Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u mil. KM	2.495	- ⁶	329	-	13,2	-
Stepen investiranja	15,1	-	-	-	-	-

Izvori podataka

Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar. (2016). *Isplaćene mirovine/penzije iz redovite isplate*. Mostar: Federalni zavod za mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, Dubrovačka b.b., 88000 Mostar.

Federalni zavod za statistiku. (2016). *Saopćenje, Procjena ukupnog broja stanovnika po starosnoj i spolnoj strukturi, Federacija BiH, kantoni, 30.06.2016*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo.

Federalni zavod za statistiku. (2017). *Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine 2/17*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo.

Federalni zavod za statistiku. (2017). *Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine 3/17*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo.

Federalni zavod za statistiku. (2017). *Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima 2/17*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo.

Federalni zavod za statistiku. (2017). *Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima 3/17*. Sarajevo: Federalni zavod za statistiku, Zelenih beretki 26, 71000 Sarajevo.

Porezna uprava Federacije BiH. (2017). *Poreski prihodi FBiH*. Sarajevo.

Uprava za indirektno oporezivanje. (2017). *Posredovanjem Agencije za statistiku FBiH*. Sarajevo.

OPĆINA MAGLAJ

Općina Maglaj ima površinu od cca 252 km², gdje u 40 naseljenih mjestu živi cca 23.202 stanovnika, a trenutno aktivno prisutnog stanovništva je 22.932 što je za cca 16.621 stanovnika manje u odnosu na popis iz 1991. godine kada je u Općini Maglaj živjelo 39.553 stanovnika. **Od ukupnog broja stanovnika zaposleno je 4.043 od 16.494 radno sposobna stanovnika, što je u procentima 17,36% u**

odnosu na ukupno stanovništvo, 24,51% u odnosu na radno sposobno stanovništvo, odnosno 45,54% u odnosu na aktivno stanovništvo. **Nezaposlenih** je 4.834 stanovnika odnosno 54,46% u odnosu na aktivno stanovništvo (zaposlenih – 4.043 i nezaposlenih -4.834, čine radno aktivno stanovništvo – 8.877). **Prosječna neto plata u Općini Maglaj** u 2016. godini je bila 645,00 KM što je 77,71% prosječne neto plate u FBiH.

Općina Maglaj je u 2016. godini ostvarila **uvoz** od 53.000.000 KM, što je 0,51% učešća u uvozu FBiH, a za isti period je **izvezeno** 117.046.000 KM što čini 2,27% izvoza FBiH. **Pokrivenost uvoza izvozom** Općine Maglaj je 220,75%.

Prema rangu razvijenosti općina i gradova u Federaciji BiH za 2016. godinu, a koje je objavio Federalni zavod za programiranje razvoja, najrazvijenija općina je Centar Sarajevo, a odmah iza nje dolaze Čitluk, Ravno, Novo Sarajevo, Široki Brijeg...

STRATEŠKI CILJEVI EKONOMSKE I FISKALNE POLITIKE OPĆINE MAGLAJ

CILJEVI I PRIORITETI OPĆINE MAGLAJ U RAZDOBLJU 2019.-2021.

Strategijom programa Općine Maglaj za razdoblje 2019.-2021. osigurava se kontinuitet provedbe strateških ciljeva utvrđenih Strategijom za razdoblje 2012.-2020.

Strategija programa Općine Maglaj za razdoblje 2019.-2021. obuhvatila je planove svih resora: od zdravstva, sistema socijalnih pomoći, boračko invalidske zaštite, prometa i prometne infrastrukture, nauke kulture, sporta, obrazovanja, civilne zaštite, zaštite prirode, okoliša i ostalih. Objedinjujući ih na jednom mjestu, Strategija je pridonijela boljoj koordinaciji u procesu odlučivanja o ključnim pitanjima ne samo pojedinog resora, već na nivou same Vlade, odnosno Općinskog načelnika.

Ključni ciljevi na nivou Općine Maglaj ostvarit će se kroz realizaciju slijedećih programa Sektora Ekonomskog razvoja:

- razvoj sektora malih i srednjih privrednih društava,
- izgradnje industrijskih zona i povećanje investicija,
- podrške razvoju poljoprivrede i proizvodnji zdrave hrane,
- podrške razvoju turizma i uslova za aktiviranje turističkih zajednica.

Strategija je obuhvatila i operativne programe koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih programa Europske unije, ali i ukazala na početak korištenja drugih fondova. Strategijom se želi naglasiti da su sredstva dobivena iz fondova Europske unije i programi koji se iz istih finansiraju sastavni dio općinskog budžeta - proračuna. U narednom razdoblju ta će sredstva imati sve značajniji udio u finansiranju javnih potreba zbog čega ih trebamo promatrati komplementarno s onim dijelom koji se finansira iz izvornih budžetskih-proračunskih prihoda.

Ciljeve Strategije nemoguće je provesti bez izvora finansiranja zbog čega je važno povezati strateško i programsko planiranje. Strateški planovi službi za upravu i drugih općinskih organa za razdoblje 2019.-2021., odnosno Strategija u cijelosti će biti povezani s budžetom-proračunom za isto razdoblje.

Smjernice ekonomske i fiskalne politike putem limita koji se dodjeljuju općinskim službama i drugim korisnicima budžeta – proračuna predstavljaju sponu između strateških prioriteta i budžeta - proračuna, te predstavljaju prvi korak u osiguranju alokacije budžetskih - proračunskih sredstava na one ciljeve kojima će se postići najveći učinak u prioritetnim područjima.

Strateški ciljevi obuhvaćeni Strategijom programa Općine Maglaj za razdoblje 2019.-2021. jesu:

- Animiranje i privlačenje novih investitora koristeći reputaciju postojećih uspješnih investicija i industrijske tradicije na području Općine Maglaj;
- Nastavak ekonomskog i društvenog razvoja sela obzirom na brojnost ruralnog stanovništva i značajne, neiskorištene poljoprivredne i druge mogućnosti;

- Dalje unapređenje kvalitete života u smislu komunalne, obrazovne i zdravstvene infrastrukture i zaštite životne sredine na području Općine Maglaj;
- Razvoj i aktiviranje preduzetničkog duha lokalnog stanovništva;
- Razvijanje imidža i brendiranje imena Maglaja, tipičnim maglajskim proizvodima i događajima;
- Kontinuirano usavršavanje rada općinske administracije, koje podrazumijeva visok stepen efikasnosti i kvaliteta, te preuzimanje vodeće uloge u pokretanju razvojnih inicijativa.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI OPĆINE MAGLAJ

Makroekonomska i privredna stabilnost

Makroekonomska i privredna stabilnost ostvarit će se sveobuhvatnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje budžetskih - proračunskih procesa, jačanje sistema unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, te razvojem makroekonomske statistike. Pravedno i sveobuhvatno prikupljanje fiskalnih prihoda takođe će pridonijeti stabilnosti javnih finansija, a prvenstveno će biti usmjereno na poboljšanje kvalitete pružanja usluga poreznim obveznicima.

Od iznimne će važnosti biti jačanje kapaciteta za korištenje fondova Europske unije, te je cilj u predstojećem razdoblju u što većoj mjeri iskoristiti dodijeljena sredstva što će se ostvariti uspostavljanjem i dobivanjem dozvole za rad svih institucija predviđenih u provedbi IPA i budućih fondova Europske unije, kvalitetnom pripremom projekata u iznosu iznad dodijeljenih alokacija, sveobuhvatnom implementacijom projekata i kvalitetnim finansijskim upravljanjem, kvalitetnom pripremom programskih dokumenata za korištenje budućih sredstava Europske unije, kao i sistemskom i koordiniranom edukacijom o korištenju sredstava tijela Europske unije uključenih u sistem upravljanja i ostalih potencijalnih korisnika sredstava.

Optimalno okruženje za razvoj konkurentne privrede

Ekonomska politika u srednjoročnom razdoblju bit će usmjerena i na osiguravanje optimalnog okruženja za razvoj konkurentne privrede na području Općine Maglaj. Stoga će se poduzeti mjere za jačanje konkurentne sposobnosti privrednih subjekata, koje uključuju restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije, podršku razvoju malog i srednjeg biznisa, poticanje razvoja poljoprivrede u ruralnim područjima Općine Maglaj i provođenje inspeksijskih nadzora. Od velike važnosti za konkurentnost privrede na području općine Maglaj je i razvijenije, konkurentnije i fleksibilnije tržište rada čije će se funkcioniranje omogućiti kroz provođenje aktivnih mjera politike tržišta rada, razvoj institucija tržišta rada, otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te kroz otkrivanje i suzbijanje nezakonitosti koje su u vezi s radom i prijavljivanja radnika na obvezno penziono i zdravstveno osiguranje.

Uređena privreda bazirana je sa jedne strane na konkurentnosti poduzetnika, a sa druge strane u velikoj mjeri ovisi i o visokom stupnju povjerenja i zadovoljstvu potrošača. U skladu s tim, poboljšanje zaštite ekonomskih interesa i sigurnosti potrošača ostvariti će se uspostavom kvalitetnog sistema zaštite potrošača, provođenjem inspeksijskih nadzora u području zaštite privrednih interesa potrošača, provođenjem postupaka uzorkovanja prehrambenih i neprehrambenih proizvoda. Takođe, važan preduslov za održiv i konkurentan privredni rast jeste sveobuhvatnije korištenje prirodnih resursa putem jačanja konkurentnosti i održivosti energetskog sistema, npr. kroz podršku projektima proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora (Fotonaponske elektrane-solarne elektrane, MHE i vjetroelektrane) uklopljenih u lokalnu infrastrukturu (jedan od projekata Sektora 1-Ekonomski razvoj Strategije Općine Maglaj za period 2012-2020.godine) i stvaranje preduslova za njihovu realizaciju, što je ujedno i temeljni zadatak u nastupajućem periodu. Nadalje, radit će se na uspostavi registra eksploatacijskih polja svih prirodnih resursa (kamenolomi, rudnici uglja i dr.), saniranju i privođenju

konačnoj namjeni neaktivnih i napuštenih (nesaniranih) eksploatacijskih polja, sprječavanju nelegalne eksploatacije prirodnih resursa.

Poseban akcenat strategijom, a u cilju stvaranja bolje socio-ekonomske situacije u Općini Maglaj će se staviti na:

- Jačanje vladavine prava,
- Poticanje znanja i kulture,
- Razvoj turizma,
- Ravnomjeran lokalni razvoj Općine Maglaj,
- Jačanje socijalne pravednosti,
- Pozicioniranje Općine Maglaj kao jedne od turističkih destinacija u BiH,
- Konkurentniji poljoprivredno-prehrambeni sektor,
- Zaštita okoliša i prostorni razvoj.

Budžetska 2019. i naredne dvije godine, tj. 2020-2021 mora biti obilježen nastavkom aktivnosti u vezi sa sanacijom posljedica izazvanih prirodnom nepogodama (poplava i klizišta), kako u dijelu privrede, tako i kod preostalog dijela građana sa područja općine Maglaj čije je imovina uništena ili oštećena ovim prirodnim nepogodama, a kojima još uvijek nisu sanirani njihovi stambeni objekti.

Trenutna situacija dovela je općinu Maglaj u poziciju da će prioriteta finansiranja biti usmjereni, uglavnom na sanaciju posljedica od elementarnih nepogoda i da će strateški ciljevi i Strategija programa iz Startegije općine Maglaj za period 2012. – 2020. doći u pitanje sa aspekta finansiranja istih.

POLITIKA PRIHODA U 2019. GODINI

Imajući u vidu sve naprijed navedene činjenice, kao i ukupnu ekonomsku situaciju u kojoj se nalazi Federacija BiH i kantoni, prihodi u 2019. godini će se planirati u skladu sa nezvaničnim procjenama koje je sačinilo Federalno ministarstvo finansija, a na osnovu prognoza makroekonomskih pokazatelja izrađenih od strane Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP), kao i daljoj primjeni Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju u skladu sa dinamikom smanjenja i ukidanja carina na uvoz dobara porijeklom iz EU, te primjenom člana 21. Zakona o akcizama, koji podrazumijeva kontinuirano usklađivanje stopa akciza u BiH sa minimalnim standardima u EU.

Projekcija prihoda koji prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH pripadaju Općini Maglaj, u 2019. godini, osim što se temeljila na evidentiranom prilivu za period januar - maj 2018. godine, koji odražava primjenu, kako postojećih, tako i novih i izmijenjenih propisa, zasniva se i na respektovanju relevantnih činjenica sistematizovanih u stavovima i preporukama Federalnog ministarstva finansija o mogućem trendu rasta prihoda.

U prognoziranju prihoda značajno mjesto zauzima planiranje i očekivani priliv prihoda od indirektnih poreza i kao što je već naznačeno, oslanja se na nezvanične projekcije Federalnog ministarstva finansija i u direktnoj je vezi sa utvrđenim koeficijentom učešća Općine Maglaj u raspodjeli na nivou FBiH (Uputstvo koje se donosi za svaku budžetsku godinu i u 2018. godini iznosi 1,064%, što je neznatno povećanje za 0,016 u odnosu na prethodnu 2017.godinu, kada je ovaj koeficijent za Općinu Maglaj iznosi 1,048.), iz jednostavnog razloga što indirektni porezi u strukturi ukupnih prihoda Općine Maglaj, izuzimajući tekuće i kapitalne potpore učestvuju sa cca 50 %.

Projekcija, također, mora obuhvatiti i realne kvantifikacije direktnih prihoda, posebno sa aspekta novih odnosa u raspodjeli istih sa kantonima, što je definisano izmjenjenim odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, a prema kojim jedinicama lokalne samouprave

pripada 34,46%, a kantonima 65,54% od prihoda po osnovu poreza na dohodak, izuzimajući sarajevski kanton.

Prihodi od indirektnih poreza u Općini Maglaj su predstavljeni prihodima od indirektnih poreza koji pripadaju Općini Maglaj shodno koeficijentu učešća istih u raspodjeli, kao i prihodima od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji za puteve ZE-DO Kantona, kao budžetskom korisniku, odnosno pripadajućem dijelu Općine Maglaj (42% općinama, a 58% kantonu).

Imajući u vidu da je na nivou Federacije BiH donesen Zakon o porezu na dohodak koji se primjenjuje od 01.01.2009. godine, porez na dohodak je predstavljen na način što su porezi, koji po definiciji predstavljaju porez na dohodak u 2018. godini, planirani u dvije grupe, porezi koji predstavljaju zaostale obaveze po osnovu poreza na dobit građana i poreza na plaću, te porez na dohodak koji je regulisan novim zakonom.

Stabilni i održivi javni prihodi, u dugoročnom smislu su mogući samo ako su zasnovani na privrednom rastu i rastu broja zaposlenih, što znači da je primarni cilj obezbijediti poslovni ambijent koji će biti stimulativan za ekonomski rast. Osnovni problem visokog opterećenja privrede su stope doprinosa na teret radnika i poslodavca (41,5%), te je stoga neophodno tražiti put ka rasterećenju privrede. Prosječne stope doprinosa po osnovu oporezivanja rada zemalja Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) su 29,5%.

Struktura i kretanje osnovnih potkategorija, glavnih grupa i nekih analitičkih prihoda budžeta Općine Maglaj za period 2019.-2021. godinu

Prilog: Tabela 5. i 6.

OPĆINA MAGLAJ

U 000 KM

Rb	Naziv prihoda	Vrsta prihoda	Izvršenje budžeta 2017.	Plan 2018.	Projekcija budžeta 2019.	Projekcija budžeta 2020.	Projekcija budžeta 2021.
1	2	3	4	5	6	7	8
	Porezni prihodi, neporezni prihodi i primici i finansiranje (1.+2.+3.)		7.208	7.912	7.982	8.091	8.233
	Porezni prihodi		3.404	4.037	4.099	4.132	4.197
	Porez na dobit pojedinaca i poduzeća	711000	0	1	1	1	1
	Porez na plaću i radnu snagu	713000	0	1	1	1	1
	Porez na imovinu	714000	312	598	605	615	620
	Domaći porezi na dobra i usluge	715000	0	0	0	0	0
	Porez na dohodak	716000	697	786	800	810	815
	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkciji cesta	717131	227	338	342	345	350
	Prihodi od indirektnih poreza FMF	717141	2.168	2.313	2.350	2.360	2.410
	Neporezni prihodi i primici i finansiranje (1.+2.+3.)		3.804	3.875	3.883	3.959	4.036
1	Neporezni prihodi (1.+2.+3.+4.+5.)		3.795	3.775	3.733	3.839	3.916
	Neporezni prihodi (1.1.+1.2.+1.3.+1.4.+1.5.+1.6.+1.7.+1.8.+1.9)	721000	32	50	53	56	56
1.1.	Prihod od finansijske i nematerijalne imovine	721110	0	0	0	0	0
1.2.	Prihod od zemljišne rente i iznajmljivanja	721120	22	26	28	28	28
1.3.	Ostali prihodi od finansijske i nematerijalne imovine	721210	2	2	2	3	3
1.4.	Ostali prihodi od imovine	721230	8	22	23	25	25
1.5.	Kamate primljene od pozajmica od drugih nivoa vlade	721310	0	0	0	0	0
1.6.	Kamate promljene od pozajmica pojedincima i neprofitnim organizacijama	721320	0	0	0	0	0
1.7.	Naknade primljene od pozajmica od drugih nivoa vlade	721410	0	0	0	0	0
1.8.	Naknade primljene od pozajmica pojedincima i neprofitnim organizacijama	721420	0	0	0	0	0
1.9.	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	721510	0	0	0	0	0
1	Administrativne takse	722100	79	85	90	95	95

2	Komunalne takse	722300	377	380	395	405	410
3	Ostale budžetske naknade	722400	1225	1162	920	925	955
4	Posebne naknade i takse	722500	354	510	390	410	420
5	Prihodi od pružanja usluga budžetskih korisnika	722600	98	110	115	118	120
6	Prihodi od neplaniranih uplata	722700	31	35	40	45	50
7	Tekuće potpore	730000	1.358	1.290	1.445	1.465	1.480
4.1.	Tekuće potpore iz inostranstva	731110	0	0	0	0	0
4.2.	Od ostalih nivoa vlasti	732110	1.358	1.290	1.445	1.465	1.480
4.2.1.	Primljeni grantovi od države	732111	0	0	0	0	0
4.2.2.	Primljeni grantovi od Federacije	732112	125	247	290	310	320
4.2.3	<i>Primljeni grantovi od Republike Srpske</i>	732113	0	0	0	0	0
4.2.4.	<i>Primljeni grantovi od kantona</i>	732114	1.228	1.043	1.155	1.155	1.160
4.2.5.	<i>Primljeni grantovi od gradova</i>	732115	0	0	0	0	0
4.2.6.	<i>Primljeni grantovi od općina</i>	732116	5	0	0	0	0
4.2.7.	<i>Primljeni grantovi od ostalih</i>	732119	0	0	0	0	0
5.	<i>Kapitalni transferi</i>	740000	219	148	270	305	315
5.1.	<i>Kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija</i>	741000	0	0	0	0	0
5.2.	<i>Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti</i>	742000	219	148	270	305	315
5.2.1.	<i>Kapitalni transferi od Federacije</i>	742112	219	100	220	225	230
5.2.2.	<i>Kapitalni transferi od Kantona</i>	742114	0	48	50	80	85
8	Ostali prihodi koji nisu obuhvaćeni navedenim kontima		22	5	15	10	10
2	PRIMICI		9	100	150	120	120
	Primici (2.1.-2.8.)		9	100	150	120	120
2.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	811110	9	100	150	120	120
2.2.	Primici od privatizacije	811120	0	0	0	0	0
2.3.	Kapitalni grantovi od nevladinih izvora	811300	0	0	0	0	0
2.4.	Kapitalni grantovi od nevladinih izvora	811300	0	0	0	0	0
2.5.	Ostali kapitalni primici	811900	0	0	0	0	0

2.6.	Kapitalne potpore iz inostranstva	812100	0	0	0	0	0
2.7.	Kapitalne potpore od ostalih nivoa vlasti (2.7.1.-2.7.7.)	812210	0	0	0	0	0
2.7.1.	<i>Primljeni grantovi od Države</i>	812211	0	0	0	0	0
2.7.2.	<i>Primljeni grantovi od Federacije</i>	812212	0	0	0	0	0
2.7.3.	<i>Primljeni grantovi od Republike Srpske</i>	812213	0	0	0	0	0
2.7.4.	<i>Primljeni grantovi od kantona</i>	812214	0	0	0	0	0
2.7.5.	<i>Primljeni grantovi od gradova</i>	812215	0	0	0	0	0
2.7.6.	<i>Primljeni grantovi od općina</i>	812216	0	0	0	0	0
2.7.7.	<i>Primljeni grantovi od mjesnih zajednica</i>	812217	0	0	0	0	0
2.7.8.	<i>Primljeni grantovi od ostalih nivoa vlasti</i>	812219	0	0	0	0	0
2.8.	Primljene otplate datih zajmova i povrata učešća u kapitalu	813000	0	0	0	0	0
3	FINANSIRANJE (ukupno od r.br. 36. do r.br. 37.)		0	0	0	0	0
	Dugoročni krediti i zajmovi	814000	0	0	0	0	0
	Kratkoročni krediti i zajmovi	815000	0	0	0	0	0
	Neraspoređeni višak prihoda	590000	948	209	204	253	280

Tabela 5.

Projekcija prihoda po ekonomskoj klasifikaciji na nivou podkategorije za period 2019.-2021.

Podkategorija	Vrsta prihoda	Realno	Plan za	P r o j e k c i j a		
		2017.	2018.	2019.	2020.	2021.
	I Porezni prihodi	3.404.000	4.037.000	4.099.000	4.132.000	4.197.000
711	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća(porez na dohodak od 01.01.2009. god.	0	1.000	1.000	1.000	1.000
713	Porezi na plaće (porez na dohodak od 01.01.2009. god.)	0	1.000	1.000	1.000	1.000
714	Porezi na imovinu	312.000	598.000	605.000	615.000	620.000
715	Domaći porezi na promet dobara i usluga	0	0	0	0	0
716	Porez na dohodak	697.000	786.000	800.000	810.000	815.000
717	Prihodi od indirektnih poreza	2.395.000	2.651.000	2.692.000	2.705.000	2.760.000
719	Poseban porez na plaću	0	0	0	0	0
	II Neporezni prihodi	2.196.000	2.337.000	2.008.000	2.059.000	2.111.000
721	Prihodi od poduzet. aktiv. i imov. i prihodi od poz.kursnih raz.	32.000	50.000	53.000	56.000	56.000
722	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	2.164.000	2.282.000	1.950.000	1.998.000	2.050.000
723	Novčane kazne po opć. prop.	0	5.000	5.000	5.000	5.000

	III Tekuće potpore- grantovi i donacije	1.358.000	1.290.000	1.445.000	1.465.000	1.480.000
731	Potpore iz inostranstva	0	0	0	0	0
732	Tekuće potpore viših nivoa vlasti	1.358.000	1.290.000	1.445.000	1.465.000	1.480.000
733	IV Donacije	22.000	0	10.000	10.000	10.000
	Donacije	22.000	0	10.000	10.000	10.000
741	Kapitalni transferi od inostranih vlada i medj.organizacija	0	0	0	0	0
742	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti	219.000	148.000	270.000	305.000	315.000
811	IV Kapitalni primici	9.000	100.000	150.000	120.000	120.000
	Primici od prodaje stalnih sred.	9.000	100.000	150.000	120.000	120.000
	U K U P N O	7.208.000	7.912.000	7.982.000	8.091.000	8.233.000

Tabela 6.

Ukupni porez na dohodak (porez na dobit građana – zaostali porez, porez na plaću i radnu snagu – zaostali porez i prihodi od poreza na dohodak – po novom Zakonu o porezu na dohodak), koji predstavlja sintetički izraz dosadašnjih poreza građana, u 2018. godini se planira u iznosu od 788.000 KM i za 13,06% su veći od realizovanih u 2017. godini. Projekcije poreza na dohodak u periodu 2019.-2021. godina očekuju se u nešto većem iznosu od onih iz 2018. godine, te za 2019. godinu iznose 802.000 KM, za 2020. godinu 812.000 KM i za 2021. godinu u iznosu od 817.000 KM.

Iz tabelarnog pregleda, također je vidljivo da se ukupni prihodi od poreza u 2018. godini očekuju u iznosu od 4.037.000 KM i veći su u odnosu na realizovane u prethodnoj godini za 18,60% i predstavljaju 51,09% ukupnog prihodovnog potencijala 2018. godine. Projekcija ukupnih prihoda od poreza u 2019. godini je 4.099.000 KM, dok se u 2020. godini očekuje rast ukupnih prihoda od poreza za 0,81% u odnosu na iste u 2019. godini i iznose 4.132.000 KM. Prema projekcijama Općine Maglaj ukupni prihodi od poreza u 2021. godini iznose 4.197.000 KM ili 1,57% više u odnosu na 2020. godinu i predstavljaju 50,98% prihodovnog potencijala 2021. godine.

Neporezni prihodi planirani su u iznosu od 2.337.000 KM u 2018. godini, a prema projekcijama, 2.008.000 KM u 2019. godini, 2.059.000 KM u 2020. godini ili 2,54% više u odnosu na 2019. godinu i 2.111.000 KM u 2021. godini ili 2,53% više u odnosu na 2020. godinu.

Od tekućih transfera i donacija u 2018. godini očekuje se 1.290.000 KM ili 6,52% manje u odnosu na realizaciju 2017. godine. Prema projekcijama u 2019. godini od tekućih transfera i donacija se očekuje 1.455.000 KM ili 12,79% više u odnosu na 2018. godinu, 1.475.000 KM u 2020. godini ili 1,37% više u odnosu na 2019. godinu, 1.490.000 KM u 2021. godini ili 1,02% više u odnosu na 2020. godinu.

Kapitalni transferi za period 2019-2021. godine procijenjeni su u iznosu od 270.000 KM za 2019. godinu, 305.000 KM u 2020. i 315.000,00 KM u 2021. godini.

Primici u 2018. godini se planiraju u iznosu od 100.000 KM, te prema projekcijama u 2019. godini iznose 150.000 KM. Primici u 2020. godini, prema projekcijama, iznose 120.000 KM, a isti se i u 2021. godini procjenjuju na isti iznos od 120.000 KM.

Na osnovu iznesenog se vidi da ukupni Budžet Općine Maglaj u 2018. godini iznosi 7.912.000 KM ili 9,77% više u odnosu na realizaciju prethodne 2017. godine. Prema projekcijama Budžet Općine Maglaj u 2019. godini iznosi 7.982.000 KM ili 0,88% više u odnosu na 2018. godinu, u 2020. godini iznosi 8.091.000 KM ili 1,37% više u odnosu na 2019. godinu, i u 2021. Budžet Općine Maglaj, prema projekcijama, iznosi 8.233.000 KM ili 1,76% više u odnosu na Budžet 2020. godine.

Rizici ostvarenja projiciranih prihoda mogu biti:

- veće usporavanje predviđenog ekonomskog rasta;
- nepredviđene promjene poreznih politika (odsustvo stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i nepredviđene promjene istih i dr.);
- makroekonomske pretpostavke; - razvoj drugih događaja (elementarne nepogode, promjena nivoa zaduženosti, rad porezne administracije i dr.). Administracija poreznog sistema predstavlja rizik i po projekcije prihoda. Porezni prihodi zavise od unaprijeđenja usklađenosti BiH Institucija i entiteta s jedne strane i svih nivoa vlast unutar Federacije BiH, pogotovo kad su u pitanju prognoze prihoda od indirektnih poreza.

Projekcije su rađene pod pretpostavkom da neće doći do prijenosa nadležnosti, sa nivoa Federacije BiH i kantona na nivo općina, ili pak da će prijenos nadležnosti pratiti i prijenos odgovarajućih neophodnih finansijska sredstva za finansiranje istih.

Broj: 01-14-11-1257/18
Datum, 30.05.2018. godine

